

Bruselj, 26. september 2022
(OR. en)

12666/22

Medinstitucionalna zadeva:
2010/0095 (COD)

MI 677
COMPET 725
DIGIT 169
TELECOM 379
BETREG 10

SPREMNI DOPIS

Pošiljatelj:	za generalno sekretarko Evropske komisije: direktorica Martine DEPREZ
Datum prejema:	23. september 2022
Prejemnik:	Generalni sekretariat Sveta
Št. dok. Kom.:	COM(2022) 481 final
Zadeva:	POROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU, SVETU IN EVROPSKEMU EKONOMSKO-SOCIALNEMU ODBORU O IZVAJANJU DIREKTIVE O PREGLEDNOSTI ENOTNEGA TRGA V OBDOBJU 2016–2020

Delegacije prejmejo priloženi dokument COM(2022) 481 final.

Priloga: COM(2022) 481 final

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 23.9.2022
COM(2022) 481 final

**POROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU, SVETU IN
EVROPSKEMU EKONOMSKO-SOCIALNEMU ODBORU**

**O IZVAJANJU DIREKTIVE O PREGLEDNOSTI ENOTNEGA TRGA V
OBDOBJU 2016–2020**

{SWD(2022) 297 final}

Kazalo

UVOD	3
1. Razvoj v obdobju 2016–2020	4
1.1. <i>Izboljšave postopka uradnega obveščanja</i>	4
1.2. <i>Uporaba postopka uradnega obveščanja v okviru „boljšega pravnega urejanja“ in vzajemnega priznavanja</i>	5
2. Uporaba postopka uradnega obveščanja	5
2.1 <i>Uspešnost: splošni pregled</i>	5
2.2 <i>Uporaba nujnega postopka</i>	12
2.3 <i>Uradno obveščanje o „davčnih ali finančnih ukrepih“</i>	12
2.4 <i>Nadaljnje ukrepanje na podlagi odzivov Komisije</i>	13
2.5 <i>Nadaljnje ukrepanje na podlagi postopka uradnega obveščanja</i>	13
2.6 <i>Strukturirane izmenjave z državami članicami, državami Efte, ki so del EGP, Švico in Turčijo</i>	13
2.7 <i>Preglednost</i>	14
3. Sklepne ugotovitve.....	15

POVZETEK

To poročilo je pripravljeno in predloženo v skladu s členom 8 Direktive (EU) 2015/1535¹ (v nadaljnjem besedilu: direktiva o preglednosti enotnega trga). V njem so analizirani rezultati uporabe enega od temeljev enotnega trga v obdobju 2016–2020, in sicer postopka uradnega obveščanja iz direktive o preglednosti enotnega trga. V poročilu je poudarjen pomemben prispevek postopka uradnega obveščanja k delovanju enotnega trga ter izvajanju smernic in zbirke orodij za boljše pravno urejanje², pa tudi njegova ključna vloga med pandemijo COVID-19.

Uradno obveščanje Komisije o nacionalnih tehničnih predpisih pred njihovim sprejetjem ostaja pomembno orodje za obravnavo nastanka ovir za trgovino, da bi jih preprečili. Prav tako ostaja dober način za zagotavljanje sodelovanja med Komisijo in državami članicami ter med samimi državami članicami. To je zlasti pomembno v kritičnih in nepredvidenih okoliščinah kot na primer med pandemijo COVID-19. Komisija je uradno obveščena tudi o tehničnih predpisih, končno besedilo priglašениh ukrepov pa se prevede v 23 uradnih jezikov EU³.

Poleg tega izvajanje direktive o preglednosti enotnega trga od Komisije zahteva, da spremlja vsa uradna obvestila, ki vzbujajo pomisleke glede svoje skladnosti s pravom EU, in sprejme nadaljnje ukrepe. V zvezi s tem Komisija posebno pozornost namenja ukrepi, ki imajo največji učinek na enotni trg⁴.

¹ Direktiva (EU) 2015/1535 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. septembra 2015 o določitvi postopka za zbiranje informacij na področju tehničnih predpisov in pravil za storitve informacijske družbe (UL L 241, 17.9.2015, str. 1).

² *Akcijski načrt za izboljšanje zakonodajnega okolja*, COM(2002) 278 final. Glej tudi *Bolje oblikovani predpisi za rast in delovna mesta v Evropski uniji*, COM(2005) 97 final; *Izvajanje Lizbonskega programa Skupnosti: Strategija za poenostavitev zakonodajnega okolja*, COM(2005) 535 final; *Strateški pregled boljše pravne ureditve v Evropski uniji*, COM(2006) 689; *Drugi strateški pregled boljše pravne ureditve v Evropski uniji*, COM(2008) 32; *Tretji strateški pregled boljše pravne ureditve v Evropski uniji*, COM(2009) 15; *Pametna pravna ureditev v Evropski uniji*, COM(2010) 543, in *Boljše pravno urejanje: Doseganje boljših rezultatov za močnejšo Unijo*, COM(2016) 615.

³ Prevod v irščino ni na voljo.

⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020DC0094&from=SL>

UVOD

Enotni trg je kot „gonilo razvoja močnejšega in pravičnejšega gospodarstva EU“ ključni del šestih prednostnih nalog Komisije za obdobje 2019–2024⁵. Izboljšuje blaginjo in priložnosti za podjetja in javnost v Evropi. Dobro delujoč enotni trg spodbuja konkurenco in trgovino, izboljšuje učinkovitost, povečuje kakovost ter pomaga zniževati cene za podjetja in potrošnike⁶.

Komisija je v okviru novega svežnja o industrijski strategiji⁷ iz marca 2020 sprejela sporočilo o ovirah⁸ in akcijski načrt za uveljavljanje enotnega trga⁹, da bi dodatno izboljšala konkurenčnost in olajšala vključevanje podjetij vseh velikosti v vrednostne verige EU in svetovne vrednostne verige. Ukrep 10 iz akcijskega načrta Komisije za uveljavljanje enotnega trga se nanaša na direktivo o preglednosti enotnega trga. V tem okviru „[v] skladu z bolj strateškim pristopom Komisije k izvršilnim ukrepom [...] izvajanje direktive o preglednosti enotnega trga [...] temelji[...] na štirih oseh:

- (i) države članice bodo priglasile vse osnutke tehničnih predpisov v zvezi z blagom in storitvami informacijske družbe;
- (ii) Komisija bo sprejela nadaljnje ukrepe glede vseh uradnih obvestil, v zvezi s katerimi bodo obstajali pomisleki o neskladnosti s pravom EU;
- (iii) pri oblikovanju nadaljnjih ukrepov bo Komisija posebej pozorna na ukrepe držav članic z največjim učinkom na enotni trg;
- (iv) Komisija bo spremljala zakonodajo, na katero se je odzvala na podlagi Direktive in ki bi brez ustreznih prilagoditev lahko postala predmet postopka za ugotavljanje kršitev“.

Komisija se jasno osredotoča na preprečevanje in izvrševanje v povezavi s primeri z največjim gospodarskim ali drugačnim učinkom na enotni trg.

Namen direktive o preglednosti enotnega trga je z osredotočanjem na preglednost, dialog, preprečevanje in boljše pravno urejanje preprečevati nastanek novih ovir na enotnem trgu. Države članice lahko v tem postopku enakopravno sodelujejo s Komisijo. Deležniki imajo dostop do nacionalnih tehničnih predpisov, ki so v pripravi, in končnih besedil priglašenih ukrepov, prevedenih v 23 uradnih jezikov EU. Zato lahko gospodarski subjekti predvidijo nastanek ovir za trgovino ter se izognejo nepotrebnim in dragim upravnim bremenom, ki vplivajo na njihovo poslovanje.

Postopek uradnega obveščanja o nacionalnih tehničnih predpisih v skladu z direktivo o preglednosti enotnega trga Komisiji in državam članicam EU omogoča, da pred njihovim sprejetjem proučijo tehnične predpise, ki jih namerava katera koli država članica uvesti za proizvode (industrijske, kmetijske in ribiške) in storitve informacijske družbe (glej Prilogo 1 k delovnemu dokumentu služb Komisije, priloženemu temu poročilu). Za države članice Evropskega združenja za prosto trgovino (v nadaljnjem besedilu: države Efte), ki so podpisnice Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru (v nadaljnjem besedilu: Sporazum EGP), ter Švico in Turčijo se uporablja poenostavljen postopek (glej Prilogo 4).

⁵ https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/economy-works-people/internal-market_sl

⁶ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/sl/fs_20_427

⁷ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/sl/ip_20_416

⁸ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=COM%3A2020%3A0093%3AFIN>

⁹ Glej opombo 4.

Direktiva o preglednosti enotnega trga ima ključno vlogo tudi na srečanjih v okviru dialoga z državami članicami in deležniki o „razmerah v posameznih državah“¹⁰. Takšna srečanja so del prizadevanj strategije enotnega trga za zagotovitev kulture izpolnjevanja pravil in pametnega izvrševanja¹¹. Komisija meni, da so ta srečanja priložnost za dialog za izboljšanje izvajanja direktive o preglednosti enotnega trga. V tem okviru dialog na podlagi Direktive skupaj z drugimi kazalniki Komisiji omogoča, da bolje opredeli problematične sektorje in strukturne težave v državah članicah.

To poročilo, pripravljeno in predloženo v skladu z direktivo o preglednosti enotnega trga, je kratek pregled njenega delovanja v obdobju 2016–2020 s kvalitativnega in kvantitativnega vidika.

Leta 2020 je imel postopek uradnega obveščanja na podlagi direktive o preglednosti enotnega trga ključno vlogo pri obvladovanju pandemije COVID-19 in je prispeval k usklajenemu pristopu k zdravstveni krizi po vsej EU. Širjenje virusa je povzročilo motnje v svetovnih dobavnih verigah. Med pandemijo sta bila ogrožena celovitost enotnega trga ter, širše, ohranjanje proizvodnih in distribucijskih vrednostnih verig, ki zagotavljajo potrebno oskrbo naših zdravstvenih sistemov. Direktiva je zagotovila okvir, ki državam članicam omogoča usklajeno delovanje.

1. RAZVOJ V OBDOBJU 2016–2020

S 3 553 uradnimi obvestili, prejetimi v petletnem obdobju 2016–2020 (glej Prilogo 3.1), je dialog, ki je potekal v okviru direktive o preglednosti enotnega trga, pokazal dobro raven sodelovanja držav članic, ki so izdale 243 podrobnih mnenj in 475 pripomb (glej Prilogo 3.6). To so spremljali pogosti odzivi Komisije na priglašene tehnične predpise, in sicer je izdala 212 podrobnih mnenj in 816 pripomb (glej Prilogo 3.4). Največ odzivov Komisije in držav članic EU se je nanašalo na kmetijstvo, ribištvo in živila ter gradbene proizvode.

Uvedba novih orodij IT v referenčnem obdobju, kot je opisano v odstavkih v nadaljevanju, je olajšala sodelovanje gospodarskih subjektov v postopku iz direktive o preglednosti enotnega trga.

Sodna praksa Sodišča Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: Sodišče) je razjasnila nekatera vprašanja glede razlage direktive o preglednosti enotnega trga. Ta so vključevala opredelitev tehničnih predpisov, razvrstitev novih posredniških storitev v nastajajočih sektorjih, povezanih z modeli sodelovalnega gospodarstva, pravico dostopa do dokumentov v zvezi s postopkom iz direktive o preglednosti enotnega trga in kazen za nepriglasitev¹².

1.1. Izboljšave postopka uradnega obveščanja

Eden od ciljev direktive o preglednosti enotnega trga je obveščati gospodarske subjekte, vključno z malimi in srednjimi podjetji, o načrtovanih tehničnih predpisih, še preden jih države članice sprejmejo. To gospodarskim subjektom omogoča, da jasno izrazijo svoje mnenje in pravočasno prilagodijo svoje dejavnosti prihodnjim tehničnim predpisom¹³. Veliko število prispevkov o uradnih obvestilih, ki so jih poslali deležniki, kaže, da se ta pravica do

¹⁰ Dialog o „razmerah v posameznih državah“ sestavljajo strukturirani sestanki z nacionalnimi organi, vključenimi v postopek uradnega obveščanja v posamezni državi članici EU, in z nacionalnimi deležniki.

¹¹ Glej odstavek „Ensure a culture of compliance and smart enforcement to help deliver a true Single Market“ (Zagotavljanje kulture izpolnjevanja pravil in pametnega izvrševanja za razvoj pravega enotnega trga) strategije za enotni trg, http://ec.europa.eu/growth/single-market/strategy_en.

¹² Za več podrobnosti o sodni praksi Sodišča v zvezi z direktivo o preglednosti enotnega trga v obdobju 2016–2020 glej Prilogo 2.

¹³ Glej uvodno izjavo 7 direktive o preglednosti enotnega trga.

pregleda pogosto uveljavlja ter Komisiji in nacionalnim organom pomaga odkrivati ovire v trgovini.

Komisija je v okviru svojih nenehnih prizadevanj za preglednost in učinkovitost leta 2015 razvila novo funkcijo na spletišču Informacijskega sistema o tehničnih predpisih (TRIS)¹⁴. Ta funkcija je bila vzpostavljena leta 2016 in vsakomur omogoča uporabo spletišča TRIS za predložitev prispevkov o katerem koli uradnem obvestilu med obdobjem mirovanja, predvidenim v členu 6 direktive o preglednosti enotnega trga. V obdobju 2016–2020 je Komisija prek te funkcije prejela 1 618 prispevkov (144 leta 2016, 421 leta 2017, 175 leta 2018, 281 leta 2019 in 597 leta 2020).

1.2. Uporaba postopka uradnega obveščanja v okviru „boljšega pravnega urejanja“ in vzajemnega priznavanja

Komisija je v sporočilu z naslovom *Bolje oblikovani predpisi za rast in delovna mesta v EU*¹⁵ poudarila, da preventivni nadzorni mehanizem, vzpostavljen z direktivo o preglednosti enotnega trga, prispeva k izboljšanju kakovosti nacionalnih predpisov o proizvodih in storitvah informacijske družbe. S sodelovanjem med Komisijo in državami članicami v okviru postopka uradnega obveščanja naj bi se zagotovil jasnejši regulativni okvir za gospodarske subjekte.

Direktiva o preglednosti enotnega trga prispeva tudi k boljšemu vzajemnemu priznavanju. Načelo vzajemnega priznavanja, ki izhaja iz sodne prakse Sodišča v zvezi s členi od 34 do 36 PDEU, zagotavlja dostop do trga za blago, ki ni ali je le delno predmet harmonizacijske zakonodaje EU. Zagotavlja, da se načeloma lahko vsako blago, ki se zakonito trži v eni državi članici, prodaja v drugi. Ocena nacionalnih predpisov pred njihovim sprejetjem prispeva k zmanjšanju tveganja, da bi ta pravila povzročila neupravičene regulativne ovire za trgovino, zlasti glede na načelo vzajemnega priznavanja. Komisija namreč lahko: (i) popravi besedilo določb o enotnem trgu v osnutkih, ki so jih države članice priglasile v skladu s postopkom iz direktive o preglednosti enotnega trga, in (ii) priporoči državam članicam, naj v priglašene osnutke nacionalnih ukrepov vključijo določbo o enotnem trgu, če ta v priglašениh osnutkih manjka.

2. UPORABA POSTOPKA URADNEGA OBVEŠČANJA

2.1 Uspešnost: splošni pregled

► Število uradnih obvestil in zadevni sektorji

V obdobju 2016–2020 je Komisija prejela 3 553 uradnih obvestil (700 v letu 2016, 676 v letu 2017, 666 v letu 2018, 657 v letu 2019 in 854 v letu 2020)¹⁶.

Ugotovljene so bile izrazite razlike v številu uradnih obvestil med državami članicami, saj nekatere države članice povprečno predložijo več kot 50 obvestil letno, druge pa manj kot deset obvestil letno (glej Prilogo 3.2). Čeprav se lahko ta vrzel delno pojasni s strukturo organizacijske ureditve države v različnih državah (npr. obstoj regionalnih/lokalnih organov z regulativnimi pooblastili), s pomanjkanjem ozaveščenosti ali višjo/nizjo stopnjo regulativne dejavnosti, so se zaradi tega velikega razhajanja pojavili pomisleki glede polnega izpolnjevanja obveznosti uradnega obveščanja. Analiza je pokazala, da v letih 2017, 2018

¹⁴ <https://ec.europa.eu/growth/tools-databases/tris/sl/>

¹⁵ Glej opombo 2 zgoraj.

¹⁶ Glej Prilogo 3.1. Te številke ne vključujejo uradnih obvestil držav Efte, ki so podpisnice Sporazuma EGP (Norveške, Lihtenštajna in Islandije), ali uradnih obvestil Turčije ali Švice. Komisija je v obdobju poročanja prejela 232 uradnih obvestil teh držav (124 s strani držav Efte, ki so del EGP, 74 s strani Turčije in 34 s strani Švice). Za dodatne informacije o teh uradnih obvestilih glej Prilogo 4.

in 2019 osnutkov tehničnih predpisov ni priglasila ali ponovno priglasila skoraj nobena država članica. Vendar je imela velika večina držav članic razmeroma nizko število nepriglašanih osnutkov, tj. deset ali manj na leto.

V Prilogi 3.2 (preglednica 1) je mogoče opaziti korelacijo med velikostjo držav članic in številom uradnih obvestil, saj največje države članice na splošno predložijo več uradnih obvestil kot srednje velike in majhne. To je mogoče delno pojasniti z večjim številom regionalnih in lokalnih organov, ki morajo uradno obveščati o svojih osnutkih tehničnih predpisov. Vendar to ne velja vedno: v nekaterih primerih so na primer srednje velike države članice predložile več uradnih obvestil kot nekatere večje države članice, večje države članice s centralizirano strukturo pa so jih predložile več kot države članice z decentralizirano strukturo.

Tako kot v prejšnjem obdobju poročanja se je največ uradnih obvestil v obdobju 2016–2020 nanašalo na gradbeni sektor, tem pa so sledila uradna obvestila na področju kmetijskih proizvodov, ribištva, akvakulture in drugih živil.

Številna uradna obvestila so bila predložena tudi na področju **storitev informacijske družbe**, v **okoljskem in kemijskem sektorju** (predvsem v zvezi z embalažo in odpadno embalažo, plastičnimi proizvodi, gnojili, fitofarmacevtskimi sredstvi, ki vsebujejo glifosat ali neonicotinoide, emisijskimi standardi, kozmetičnimi izdelki, ki vsebujejo mikroplastiko) ter na področju **prometa** (npr. v zvezi z električnimi vozili, posebno opremo za osebna vozila in taksije, snežnimi mobilnimi napravami, električnimi skiroji, ladjami in plovili za rekreacijo ter droni) (glej Prilogo 3.3).

► Vprašanja, ki jih je Komisija obravnavala v svojih odzivih

Pri **neharmoniziranih področjih**, tj. tistih, ki bi morala biti zaradi neobstoja sekundarne zakonodaje usklajena s členi od 34 do 36 (prosti pretok blaga) ter členoma 49 in 56 (pravica do ustanavljanja in svoboda opravljanja storitev, povezanih z informacijsko družbo) PDEU, je želela Komisija po presoji nujnosti in sorazmernosti ukrepa v skladu s sodno prakso Sodišča Evropske unije s svojim odzivom države članice opozoriti na morebitne neupravičene ovire za trgovino.

Pri nacionalnih ukrepih, ki delno ali v celoti spadajo na **harmonizirana področja**, je bil namen odzivov zagotoviti, da bi bili nacionalni ukrepi skladni s sekundarno zakonodajo EU.

- Države članice so v obdobju 2016–2020 na področju **gradbeništva** priglasile 765 osnutkov tehničnih predpisov (131 leta 2016, 181 leta 2017, 139 leta 2018, 158 leta 2019 in 156 leta 2020)¹⁷). Ti osnutki so se nanašali na vse vrste gradbenih proizvodov, vključno z mostnimi strukturami in betonskimi cestnimi strukturami, kritinami za enokapne strehe stavb, gasilsko in reševalno opremo, toplotno izolacijo, sintetičnimi polnilnimi materiali, betonskimi strukturami, električnimi napeljavami na betonskih konstrukcijah in v njih ter kovinskimi materiali v stiku s pitno vodo.

Komisija je zlasti proučila osnutke tehničnih predpisov o dodatnih tehničnih zahtevah ali preskusih za gradbene proizvode, ki bi ovirali prosti pretok proizvodov, označenih z oznako skladnosti CE. Priglašeni osnutki so bili proučeni predvsem v skladu z Uredbo (EU) št. 305/2011 o določitvi usklajenih pogojev za trženje gradbenih proizvodov¹⁸.

¹⁷ Glej Prilogo 3.3.

¹⁸ Uredba (EU) št. 305/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. marca 2011 o določitvi usklajenih pogojev za trženje gradbenih proizvodov in razveljavitvi Direktive Sveta 89/106/EGS (UL L 88, 4.4.2011, str. 5).

Komisija je proučila osnutek zakonodaje, ki prepoveduje namestitve peči na fosilna goriva in peči na zemeljski plin v novih stavbah, razen če te peči uporabljajo samo energijo iz obnovljivih virov. Priglašeni osnutek je bil proučen v skladu z Direktivo 2009/142/ES v zvezi z napravami na plinsko gorivo¹⁹ in Direktivo 92/42/EGS o zahtevanih izkoristkih novih toplovodnih kotlov na tekoča ali plinasta goriva²⁰.

Tehnični predpisi v zvezi z energijsko učinkovitostjo stavb so bili ocenjeni na podlagi Direktive 2012/27/EU o energetski učinkovitosti²¹, Direktive 2010/31/EU o energetski učinkovitosti stavb²² in Direktive 2009/125/ES o vzpostavitvi okvira za določanje zahtev za okoljsko primerno zasnovo izdelkov, povezanih z energijo²³.

Komisija je ocenila tudi osnutek zakonodaje v zvezi s komunikacijsko opremo na avtocestah. Priglašeni osnutek je bil proučen na podlagi direktiv 1999/5/ES²⁴, 2006/95/ES²⁵ in 2004/108/ES²⁶.

- V zvezi s **kmetijskimi proizvodi, ribištvom, akvakulturo in drugimi žvili** so države članice v obdobju 2016–2020 priglasile 693 osnutkov tehničnih predpisov (145 leta 2016, 106 leta 2017, 146 leta 2018, 161 leta 2019 in 135 leta 2020²⁷). Področja, ki jih zajemajo ti osnutki, so na primer vključevala snovi, ki prihajajo v stik z žvili, energijske napitke, transmaščobe v žvilih, vino in žgane pijače, oznake kakovosti za žvila, dobrobit žvili ter trženje krznenih izdelkov.

Nekatere države članice so priglasile osnutke predpisov, ki določajo oznake, ki kakovost proizvoda povezujejo z njegovim poreklom. Ta uradna obvestila so se proučila na podlagi določb PDEU o prostem pretoku blaga ter Uredbe (EU) št. 1151/2012 o shemah kakovosti kmetijskih proizvodov in žvil²⁸.

V zadevnem obdobju je Komisija proučila uradna obvestila v zvezi s higieno žvil ter izdala podrobna mnenja in pripombe glede njihove skladnosti z Uredbo (ES) št. 852/2004 o higieni žvil²⁹, Uredbo (ES) št. 853/2004 o posebnih higienskih

¹⁹ Direktiva 2009/142/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. novembra 2009 v zvezi z napravami na plinsko gorivo (UL L 330, 16.12.2009, str. 10).

²⁰ Direktiva 92/42/EGS z dne 21. maja 1992 o zahtevanih izkoristkih novih toplovodnih kotlov na tekoča ali plinasta goriva (UL L 167, 22.6.1992, str. 17).

²¹ Direktiva 2012/27/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o energetski učinkovitosti, spremembi direktiv 2009/125/ES in 2010/30/EU ter razveljavitvi direktiv 2004/8/ES in 2006/32/ES (UL L 315, 14.11.2012, str. 1).

²² Direktiva 2010/31/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. maja 2010 o energetski učinkovitosti stavb (UL L 153, 18.6.2010, str. 13).

²³ Direktiva 2009/125/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o vzpostavitvi okvira za določanje zahtev za okoljsko primerno zasnovo izdelkov, povezanih z energijo (UL L 285, 31.10.2009, str. 10).

²⁴ Direktiva 1999/5/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. marca 1999 o radijski opremi in telekomunikacijski terminalski opremi ter medsebojnem priznavanju skladnosti te opreme (UL L 91, 7.4.1999, str. 10).

²⁵ Direktiva 2006/95/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2006 o uskladitvi zakonodaje držav članic v zvezi z električno opremo, konstruirano za uporabo znotraj določenih napetostnih mej (UL L 374, 27.12.2006, str. 10).

²⁶ Direktiva 2004/108/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. decembra 2004 o približevanju zakonodaj držav članic v zvezi z elektromagnetno združljivostjo (UL L 390, 31.12.2004, str. 24).

²⁷ Glej Prilogo 3.3.

²⁸ Uredba (EU) št. 1151/2012 Evropskega parlamenta in Sveta o shemah kakovosti kmetijskih proizvodov in žvil (UL L 343, 14.12.2012, str. 1).

²⁹ Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 852/2004 z dne 29. aprila 2004 o higieni žvil (UL L 139, 30.4.2004, str. 1).

pravilih za živila živalskega izvora³⁰ ter Uredbo (ES) št. 854/2004 o določitvi posebnih predpisov za organizacijo uradnega nadzora proizvodov živalskega izvora, namenjenih za prehrano ljudi³¹.

Druga uradna obvestila so se nanašala na označevanje živil. Komisija je ocenila njihovo skladnost z Uredbo (EU) št. 1169/2011 o zagotavljanju informacij o živilih potrošnikom³², zlasti z določbami o označevanju hranilnih vrednosti ali drugimi sektorskimi določbami o obveščanju potrošnikov³³.

- **V sektorju storitev informacijske družbe** so države članice priglasile 255 ukrepov (58 leta 2016, 43 leta 2017, 34 leta 2018, 57 leta 2019 in 63 leta 2020³⁴), pri čemer večina uradnih obvestil zadeva osnutke zakonodaje, ki vpliva na elektronsko poslovanje, družbene medije in operaterje spletnih platform, omrežno nevtralnost in pluralnost medijev, lažne novice in sovražni govor na spletu ter druga pravila o storitvah informacijske družbe, ki spadajo na področje uporabe Direktive 2000/31/ES (direktiva o elektronskem poslovanju)³⁵, in pravila v zvezi z avdiovizualnimi medijskimi storitvami, ki spadajo na področje uporabe Direktive (EU) 2018/1808 (revidirana direktiva o avdiovizualnih medijskih storitvah)³⁶.

Drugi odzivi Komisije so bili izdani v zvezi s priglašeni osnutki ukrepov glede pravil o storitvah informacijske družbe, ki se osredotočajo na elektronsko identifikacijo in storitve zaupanja, ki spadajo na področje uporabe Uredbe (EU) št. 910/2014 (v nadaljnjem besedilu: uredba eIDAS)³⁷, ter prosti pretok neosebnih

³⁰ Uredba (ES) št. 853/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o posebnih higienskih pravilih za živila živalskega izvora (UL L 139, 30.4.2004, str. 55).

³¹ Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 854/2004 z dne 29. aprila 2004 o določitvi posebnih predpisov za organizacijo uradnega nadzora proizvodov živalskega izvora, namenjenih za prehrano ljudi (UL L 139, 30.4.2004, str. 206). Uredba (ES) št. 854/2004 je bila razveljavljena z Uredbo (EU) 2017/625 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. marca 2017 o izvajanju uradnega nadzora in drugih uradnih dejavnosti, da se zagotovi uporaba zakonodaje o živilih in krmu, pravil o zdravju in dobrobiti živali ter zdravju rastlin in fitofarmaceutskih sredstvih, ter o spremembi uredb Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 999/2001, (ES) št. 396/2005, (ES) št. 1069/2009, (ES) št. 1107/2009, (EU) št. 1151/2012, (EU) št. 652/2014, (EU) 2016/429 in (EU) 2016/2031 Evropskega parlamenta in Sveta, uredb Sveta (ES) št. 1/2005 in (ES) št. 1099/2009 ter direktiv Sveta 98/58/ES, 1999/74/ES, 2007/43/ES, 2008/119/ES in 2008/120/ES ter razveljavitvi uredb Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 854/2004 in (ES) št. 882/2004, direktiv Sveta 89/608/EGS, 89/662/EGS, 90/425/EGS, 91/496/EGS, 96/23/ES, 96/93/ES in 97/78/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter sklepa Sveta 92/438/EGS (uredba o uradnem nadzoru) (UL L 95, 7.4.2017, str. 1).

³² Uredba (EU) št. 1169/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2011 o zagotavljanju informacij o živilih potrošnikom, spremembah uredb (ES) št. 1924/2006 in (ES) št. 1925/2006 Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Direktive Komisije 87/250/EGS, Direktive Sveta 90/496/EGS, Direktive Komisije 1999/10/ES, Direktive 2000/13/ES Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv Komisije 2002/67/ES in 2008/5/ES in Uredbe Komisije (ES) št. 608/2004 (UL L 304, 22.11.2011, str. 18).

³³ Uredba (EU) št. 1379/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o skupni ureditvi trgov za ribiške proizvode in proizvode iz ribogojstva in o spremembi uredb Sveta (ES) št. 1184/2006 in (ES) št. 1224/2009 ter razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 104/2000 (UL L 354, 28.12.2013, str. 1).

³⁴ Glej Prilogo 3.3.

³⁵ Direktiva 2000/31/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 8. junija 2000 o nekaterih pravnih vidikih storitev informacijske družbe, zlasti elektronskega poslovanja na notranjem trgu (direktiva o elektronskem poslovanju) (UL L 178, 17.7.2000, str. 1).

³⁶ Direktiva (EU) 2018/1808 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. novembra 2018 o spremembi Direktive 2010/13/EU o usklajevanju nekaterih zakonov in drugih predpisov držav članic o opravljanju avdiovizualnih medijskih storitev (direktiva o avdiovizualnih medijskih storitvah) glede na spreminjajoče se tržne razmere (UL L 303, 28.11.2018, str. 69).

³⁷ Uredba (EU) št. 910/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. julija 2014 o elektronski identifikaciji in storitvah zaupanja za elektronske transakcije na notranjem trgu in o razveljavitvi Direktive 1999/93/ES (UL L 257, 28.8.2014, str. 73).

podatkov, kot ga ureja Uredba (EU) 2018/1807³⁸. Uradna obvestila so bila predložena tudi v zvezi z zasebnostjo digitalnih podatkov, kibernetško varnostjo, hrambo podatkov, elektronskim izdajanjem računov, avtorskimi pravicami, telekomunikacijami in elektronskimi komunikacijami (vključno s 5G), varnejšim internetom za otroke, e-knjigami, spletnimi igrami na srečo, v več primerih pa so bila izrecno ali dodatno povezana s prostim pretokom storitev in pravico do ustanavljanja (člena 49 in 56 PDEU ter direktiva o storitvah³⁹), pravicami potrošnikov na podlagi Direktive 2011/83/EU⁴⁰, varstvom osebnih podatkov v skladu s Splošno uredbo o varstvu podatkov (EU) 2016/679⁴¹ ter svobodo izražanja in svobodo gospodarske pobude, kot sta določeni v Listini Evropske unije o temeljnih pravicah.

- V sektorju **kemikalij** je Komisija prejela 167 uradnih obvestil (32 leta 2016, 32 leta 2017, 28 leta 2018, 27 leta 2019 in 48 letu 2020⁴²) v zvezi s področji, kot so biocidni proizvodi, fitofarmacevtska sredstva in sredstva, ki spadajo na področje uporabe Uredbe (ES) št. 1907/2006 o registraciji, evalvaciji, avtorizaciji in omejevanju kemikalij (REACH)⁴³, ki so bila večinoma proučena na podlagi uredbe o biocidnih proizvodih⁴⁴, Uredbe (ES) št. 1107/2009 o dajanju fitofarmacevtskih sredstev v promet⁴⁵ in uredbe REACH.
- V **okoljskem sektorju** je Komisija proučila 206 osnutkov ukrepov (55 leta 2016, 39 leta 2017, 28 leta 2018, 33 leta 2019 in 51 leta 2020⁴⁶). Nekateri priglašeni osnutki so se nanašali na odpadno embalažo in plastične proizvode za enkratno uporabo ter pokazali težave v zvezi z združljivostjo z Direktivo 94/62/ES o embalaži in odpadni embalaži⁴⁷ (npr. v zvezi z zahtevami za prepoved lahkih plastičnih nosilnih vrečk) in Direktivo (EU) 2019/904 o zmanjšanju vpliva nekaterih plastičnih proizvodov na okolje⁴⁸ (npr. v zvezi z opredelitvami pojma „plastika“).

Postopek uradnega obveščanja je Komisiji tudi omogočil posredovanje v sektorjih, v katerih je bila harmonizacija predvidena ali je potekala na ravni EU, in tako državam članicam preprečil, da bi uvedle različne nacionalne ukrepe. Komisija je v skladu s členom 6(3) in (4)

³⁸ Uredba (EU) 2018/1807 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. novembra 2018 o okviru za prosti pretok neosebnih podatkov v Evropski uniji (UL L 303, 28.11.2018, str. 59).

³⁹ Direktiva 2006/123/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2006 o storitvah na notranjem trgu (UL L 376, 27.12.2006, str. 36).

⁴⁰ Direktiva 2011/83/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2011 o pravicah potrošnikov, spremembi Direktive Sveta 93/13/EGS in Direktive 1999/44/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Direktive Sveta 85/577/EGS in Direktive 97/7/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 304, 22.11.2011, str. 64).

⁴¹ Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (splošna uredba o varstvu podatkov) (UL L 119, 4.5.2016, str. 1).

⁴² Glej Prilogo 3.3.

⁴³ Uredba (ES) št. 1907/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2006 o registraciji, evalvaciji, avtorizaciji in omejevanju kemikalij (REACH) ter o ustanovitvi Evropske agencije za kemikalije in o spremembi Direktive 1999/45/ES ter o razveljavitvi Uredbe Sveta (EGS) št. 793/93 in Uredbe Komisije (ES) št. 1488/94 ter Direktive Sveta 76/769/EGS in direktiv Komisije 91/155/EGS, 93/67/EGS, 93/105/ES in 2000/21/ES (UL L 396, 30.12.2006, str. 1).

⁴⁴ Uredba (EU) št. 528/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. maja 2012 o dostopnosti na trgu in uporabi biocidnih proizvodov (UL L 167, 27.6.2012, str. 1).

⁴⁵ Uredba (ES) št. 1107/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o dajanju fitofarmacevtskih sredstev v promet in razveljavitvi direktiv Sveta 79/117/EGS in 91/414/EGS (UL L 309, 24.11.2009, str. 1).

⁴⁶ Glej Prilogo 3.3.

⁴⁷ Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 94/62/ES z dne 20. decembra 1994 o embalaži in odpadni embalaži (UL L 365, 31.12.1994, str. 10).

⁴⁸ Direktiva (EU) 2019/904 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. junija 2019 o zmanjšanju vpliva nekaterih plastičnih proizvodov na okolje (UL L 155, 12.6.2019, str. 1).

direktive o preglednosti enotnega trga od priglasitvenih držav članic zahtevala, naj odložijo sprejetje priglašenih osnutkov tehničnih predpisov za 12 mesecev od datuma uradnega obvestila na področjih ekološke pridelave rastlin, živali in proizvodov iz ribogojstva ter živil (uradno obvestilo 2018/190/BG), ekološke pridelave kunčjega mesa (uradno obvestilo 2018/219/E), ekoloških pitovnih prepelic (uradno obvestilo 2018/666/F) in plastičnih proizvodov za enkratno uporabo (obvestili 2018/665/B in 2019/9/UK).

► **Pozitivni primeri, ki kažejo vpliv direktive o preglednosti enotnega trga**

V obdobju poročanja se je direktiva o preglednosti enotnega trga v številnih primerih izkazala za učinkovito, saj so nacionalni organi priglašene osnutke preoblikovali v skladu s priporočili Komisije ali jih umaknili. Tak primer je bilo uradno obvestilo v zvezi z osnutkom odloka, ki voznike avtomobilov, ki prebivajo v Italiji in s seboj v avtomobilu prevažajo otroke, mlajše od štirih let, zavezuje k uporabi posebnih alarmnih naprav za opozarjanje v zvezi z avtomobilskimi sedeži, ki preprečujejo, da bi mladoletniki ostali v vozilu. Komisija je v podrobnem mnenju poudarila, da je več zahtev iz priglašenega osnutka v nasprotju s harmonizacijskimi pravili EU in prostim pretokom blaga (členi od 34 do 36 PDEU). Razlog za to je bilo pomanjkanje dokazov za: (i) sorazmernost zahteve glede postopka predhodne odobritve za alarmne naprave za opozarjanje v zvezi z avtomobilskimi sedeži, ki so zakonito proizvedene v drugih državah članicah, in (ii) obveznost, da se te naprave opremijo s samodejnim komunikacijskim sistemom za pošiljanje sporočil ali klicev prek mobilnih brezžičnih komunikacijskih omrežij na vsaj tri različne telefonske številke. Komisija je poudarila, da bi lahko bil „postopek predhodne odobritve“, v skladu s katerim morajo „akreditirani organi“ pri italijanskem generalnem direktoratu za motorna vozila zaprositi za priznanje, v nasprotju z načelom prostega opravljanja storitev v Uniji (člen 56 PDEU). Italijanski organi so predlagani odlok preoblikovali v skladu s pripombami Komisije, pri čemer so zagotovili, da se s priglasenim osnutkom ukrepa lahko doseže cilj varnosti otrok.

Podobno je Komisija v letih 2016, 2017 in 2018 prejela več uradnih obvestil v zvezi z značilnostmi in posebno opremo brezpilotnih zrakoplovov (dronov). V svojih odzivih je opozorila na postopek harmonizacije, ki poteka na ravni EU, in zadevne države članice pozvala, naj sodelujejo pri vzpostavitvi regulativnega okvira EU za brezpilotne zrakoplove, ki bi zagotovil visoko raven varnosti v zvezi z delovanjem takih zrakoplovov in omogočil obvladovanje s tem povezanih tveganj v zvezi z varnostjo ter varstvom zasebnosti in osebnih podatkov. Zadevne države članice so upoštevale priporočila Komisije, izražena v pripombah in podrobnih mnenjih, ali umaknile priglašene osnutke⁴⁹.

Leta 2020 so nekatere države članice na začetku pandemije COVID-19 sprejele ali pripravile nacionalne ukrepe, ki vplivajo na prosti pretok osebne varovalne opreme, kot so zaščitna očala, obrazne maske, rokavice, kirurški kombinezoni in halje, in na prosti pretok zdravil. Ti ukrepi bi lahko preprečili, da bi tako osnovno blago doseglo tiste, ki so ga najbolj potrebovali, zlasti zdravstvene delavce, ekipe za posredovanje na terenu in bolnike na prizadetih območjih po vsej Evropi. Ustvarili so verižne učinke, saj so države članice sprejele ukrepe za ublažitev vpliva ukrepov, ki so jih sprejele druge države članice. Omejitve so se v kratkem obdobju razširile na vse več proizvodov, najprej na osebno varovalno opremo in nato na zdravila. Takšni ukrepi so ovirali logistiko in distribucijske verige ter spodbudili kopičenje zalog v dobavni verigi. Nazadnje so se s takšnimi ukrepi ponovno vzpostavile notranje meje v času, ko je bila solidarnost med državami članicami najbolj potrebna. Komisija je države članice pozvala, naj te ukrepe priglasijo prek mehanizma direktive o preglednosti enotnega trga, in zagotovila smernice o tem, kako to storiti. Komisiji priglašeni ukrepi so bili ocenjeni prednostno, pri čemer je Komisija podprla države članice pri popravku tistih ukrepov, ki bi

⁴⁹ Za dodatne primere glej Prilogo 3.9.

lahko ovirali prosti pretok osnovnega blaga na enotnem trgu⁵⁰. Pandemija COVID-19 je pokazala, kako pomembni so postopki iz direktive o preglednosti enotnega trga, vključno z nujnim postopkom (glej odstavek 2.2), ponudila pa je tudi koristne izkušnje, ki bodo pomagale pri prihodnjem odpravljanju negativnih učinkov na enotni trg, ki so jih povzročile izredne razmere. Kadar so bili ukrepi priglašeni po njihovem sprejetju, kot je bilo leta 2020 pri približno 150 uradnih obvestilih v zvezi s COVID-19, je mehanizem obveščanja, ki ga je ponudila Direktiva, pomenil, da bi se lahko prednosti informacij in medsebojnih strokovnih pregledov med krizo še vedno izkoristile s pomočjo komunikacijske platforme TRIS, na kateri bi se države članice lahko seznanile z ukrepi v zvezi s COVID-19, ki so jih sprejele druge države članice.

► **Naipogostejše obravnavane ovire**

Eden od namenov direktive o preglednosti enotnega trga je odkriti področja, na katerih se pojavljajo ponavljajoče se ovire za prosti pretok blaga in svobodo opravljanja storitev informacijske družbe, ter posledično opredeliti potrebo po posredovanju s harmonizacijskimi ukrepi, namenjenimi zagotavljanju bolj nemotenega delovanja enotnega trga⁵¹. V analiziranem obdobju je Komisija v priglasenih osnutkih ukrepov ugotovila več ponavljajočih se ovir. Med njimi so bili neobstoj določbe o enotnem trgu, zavajajoče in nejasne določbe, ki bi jih bilo mogoče razlagati in uporabljati kot omejitve trga, ali ponovitev določb predpisov EU, vprašanje obveznih standardov in dodatne preskusne metode⁵².

► **Odzivi**

Direktiva o preglednosti enotnega trga pri ocenjevanju priglasenih osnutkov omogoča formalno in strukturirano izmenjavo informacij med državami članicami in Komisijo ter med samimi državami članicami. Intenzivnost te izmenjave informacij dokazujejo veliko število odzivov, ki so jih Komisija in države članice poslale na uradna obvestila, in odgovori priglasitvenih držav članic ter naknadne izmenjave sporočil (glej priloge 3.4, 3.5, 3.6 in 3.8). Ta izmenjava informacij državam članicam omogoča, da preverijo stopnjo združljivosti priglasenih osnutkov z zakonodajo EU. Komisija se je v obdobju poročanja redno sestajala na strokovni ravni s predstavniki držav članic, da bi po potrebi razjasnili nerešena vprašanja, in od držav članic zahtevala dodatne informacije za pojasnitev področja uporabe priglasenih tehničnih predpisov.

Komisija je v obravnavanem obdobju izdala 212 podrobnih mnenj (60 leta 2016, 34 leta 2017, 40 leta 2018, 38 leta 2019 in 40 leta 2020), kar je 5,9 % vseh priglasenih osnutkov držav članic v obdobju poročanja. Države članice pa so izdale 243 podrobnih mnenj (78 leta 2016, 44 leta 2017, 38 leta 2018, 30 leta 2019 in 53 leta 2020). Od 1 291 pripomb, izdanih v obdobju poročanja, jih je 816 podala Komisija (154 leta 2016, 189 leta 2017, 184 leta 2018, 155 leta 2019 in 134 leta 2020), 475 pa države članice (118 leta 2016, 74 leta 2017, 77 leta 2018, 64 leta 2019 in 142 leta 2020) (glej prilogi 3.4 in 3.6). Komisija je v petih primerih zadevne države članice pozvala, naj odložijo sprejetje priglasenih tehničnih predpisov za eno leto od datuma prejema pripomb, ker je bila na področju, ki so ga zajemali priglašeni osnutki, napovedana ali se je izvajala harmonizacija na ravni EU (glej Prilogo 3.5).

Če pogledamo število odzivov (pripombe, podrobna mnenja in odločitve Komisije o odložitvi sprejetja osnutka), ki so jih v obdobju poročanja posamezne države članice in Komisija izdale

⁵⁰ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Evropskemu svetu, Svetu, Evropski centralni banki, Evropski investicijski banki in Euroskupini: *Usklajen gospodarski odziv na izbruh virusa COVID-19* (COM(2020) 112 final).

⁵¹ Glej uvodno izjavo 15 direktive o preglednosti enotnega trga.

⁵² Za dodatne podrobnosti o najpogostejše odstranjenih ovirah glej Prilogo 3.11.

po sektorjih, lahko pridobimo dodaten vpogled v sodelovanje držav članic v dialogu, ki ga sprožijo uradna obvestila, in o posebnih interesih nekaterih držav članic, katerih odzivi so bolj osredotočeni na določene sektorje (glej preglednico 6 v Prilogi 3.6). Med najbolj dejavnimi državami članicami so Italija, Španija, Avstrija in Poljska. Analiza odzivov po državah članicah in sektorjih kaže, da imajo Avstrija, Španija in Italija poseben interes za sektor kmetijstva, ribištva in živil. Večina odzivov Komisije se nanaša na sektor gradbeništva in kmetijstva.

Ker imajo države članice dostop do vseh uradnih obvestil in sporočil, izmenjanih v okviru dialogov, lahko direktivo o preglednosti enotnega trga uporabijo za črpanje idej pri svojih partnerjih. Te se lahko uporabijo za reševanje skupnih težav v zvezi s tehničnimi predpisi in razumevanje, kdaj bi lahko bil osnutek tehničnega predpisa v nasprotju s pravom Unije.

2.2 Uporaba nujnega postopka

Države članice lahko od Komisije zahtevajo, da oceni njihov predlog po uporabi nujnega postopka iz člena 6(7) direktive o preglednosti enotnega trga, če morajo za odziv na nujne in nepredvidljive razmere nemudoma sprejeti tehnične predpise in nimajo časa počakati na trimesečno obdobje mirovanja, da bi se predhodno posvetovale s Komisijo in drugimi državami članicami. Če se Komisija po pregledu razlogov, ki jih je navedla zadevna država članica, strinja z nujnim postopkom, se trimesečno obdobje mirovanja ne uporabi in ukrep se lahko sprejme takoj⁵³. Običajno traja več delovnih dni po priglasitvi, da se Komisija odloči, ali sprejema razloge, ki jih je navedla zadevna država članica, in ji omogoči, da nemudoma sprejme tehnične predpise.

Od skupaj 3 553 uradnih obvestil so države članice vložile 346 zahtevkov za uporabo nujnega postopka za priglašene osnutke (51 leta 2016, 34 leta 2017, 35 leta 2018, 39 leta 2019 in 187 leta 2020)⁵⁴. Uporaba nujnega postopka je bila zavrnjena v primerih, v katerih ni bila zadostno utemeljena ali pa je temeljila na izključno gospodarskih razlogih ali nacionalnih upravnih zamudah, pa tudi v primerih, za katere niso bile dokazane nepredvidljive okoliščine. Nujni postopek se je štél za upravičenega v 283 primerih (41 leta 2016, 28 leta 2017, 21 leta 2018, 29 leta 2019 in 164 leta 2020). Ti primeri so se nanašali zlasti na psihotropne snovi, nadzor nad drogami, boj proti terorizmu, strelno orožje, okužbo čebel, biocidne proizvode, prepoved izdelkov, ki so škodljivi za zdravje, pirotehnične izdelke, zdravila (kritična zdravila/snovi, potrebne za zdravljenje bolnikov s COVID-19), varovalno opremo, maske, medicinske pripomočke ter *in vitro* medicinske pripomočke, razkužila in alkohole, potrebne za njihovo proizvodnjo (glej Prilogo 3.7).

2.3 Uradno obveščanje o „davčnih ali finančnih ukrepih“

Države članice morajo v skladu z direktivo o preglednosti enotnega trga priglasiti „davčne in finančne ukrepe“, kot so tehnični predpisi, povezani z davčnimi ali finančnimi ukrepi, ki vplivajo na uporabo proizvodov ali storitev s spodbujanjem skladnosti s takšnimi tehničnimi predpisi. Posebnost takih ukrepov je, da se obdobje mirovanja ne uporablja (člen 7(4) direktive o preglednosti enotnega trga).

V obdobju 2016–2020 so države članice kot „davčne ali finančne ukrepe“ priglasile 149 osnutkov ukrepov (44 leta 2016, 48 leta 2017, 26 leta 2018, 31 leta 2019 in 45 leta 2020)⁵⁵.

⁵³ Glej Prilogo 1 za podrobnosti o nujnem postopku.

⁵⁴ Glej Prilogo 3.7.

⁵⁵ Za več podrobnosti o „davčnih in finančnih ukrepih“ glej Prilogo 1.

2.4 Nadaljnje ukrepanje na podlagi odzivov Komisije

Države članice morajo v skladu s členom 6(2) direktive o preglednosti enotnega trga poročati, kakšno ukrepanje predlagajo na podlagi podrobnega mnenja.

V obdobju 2016–2020 je bilo razmerje med številom odgovorov držav članic na podrobna mnenja Komisije in številom izdanih podrobnih mnenj Komisije zadovoljivo, vendar bi se lahko še izboljšalo (povprečno 87 % v obravnavanem obdobju). Zadovoljivi odzivi držav članic so v povprečju predstavljali 45 % odgovorov (glej Prilogo 3.8).

V obravnavanem obdobju so države članice umaknile 217⁵⁶ osnutkov tehničnih predpisov. V 30 primerih (štirje leta 2016, 13 leta 2017, devet leta 2018, dva leta 2019 in dva leta 2020) je umik sledil sprejetju podrobnega mnenja, ki ga je izdala Komisija. Med razloge za te umike spadajo: (i) bistvene spremembe osnutka tehničnega predpisa, ki jih je uvedla priglasitvena država članica in zaradi katerih je bilo potrebno novo uradno obvestilo (člen 5(1) Direktive), in (ii) enostavno odločitev nacionalnih organov, da ne sprejmejo osnutka tehničnega predpisa. Za druge priglašene osnutke tehničnih predpisov dialog še vedno poteka.

2.5 Nadaljnje ukrepanje na podlagi postopka uradnega obveščanja

Za primere, v katerih morebitne kršitve zakonodaje EU o notranjem trgu niso bile v celoti odpravljene s postopkom uradnega obveščanja, je Komisija izvedla nadaljnje preiskave (npr. v zvezi s fitofarmacevtskimi sredstvi, elektronskimi cigaretami in tobakom). Komisija je izvedla tudi preiskave o domnevnih kršitvah obveznosti priglasitve s strani držav članic, na primer v zvezi s pravili o taksimetrih, steklenicah za vino in žgane pijače, oglaševalski opremi, odpadkih, igrah na srečo, igralnih avtomatih, emisijah fluoriranih toplogrednih plinov, plastičnih proizvodih, pohištvu, sodelovalnem gospodarstvu itd. V takih primerih je zadevno nacionalno kontaktno točko za direktivo o preglednosti enotnega trga obvestila o posledicah kršitve priglasitvene obveznosti in opozorila na obveznost priglasitve.

2.6 Strukturirane izmenjave z državami članicami, državami Efte, ki so del EGP, Švico in Turčijo

Redna zasedanja stalnega odbora za tehnične predpise so spodbudila plodno izmenjavo mnenj glede zadev splošnega interesa in tudi glede posebnih vidikov postopka uradnega obveščanja.

V zvezi s postopkom uradnega obveščanja so se razprave v okviru zasedanj stalnega odbora za tehnične predpise nanašale zlasti na:

- nujni postopek na podlagi direktive o preglednosti enotnega trga,
- dostop do dokumentov Komisije in zaupnih uradnih obvestil,
- postopek uradnega obveščanja za uradna obvestila Švice in držav EGP,
- obveznost držav članic, da Komisiji sporočijo končno besedilo priglašene tehnicega predpisa,
- razvoj v zvezi s sodno prakso Sodišča o direktivi o preglednosti enotnega trga in
- delovanje mehanizma „vse na enem mestu“.

Komisija je na podlagi zahtev držav članic ali na svojo pobudo v stalnem odboru za tehnične predpise pripravila predstavitev, da bi podala pojasnila glede nekaterih ponavljajočih se ovir ali novih zakonodajnih aktov EU. Predstavitve so se nanašale na:

- Direktivo (EU) 2019/904 o zmanjšanju vpliva nekaterih plastičnih proizvodov na okolje,

⁵⁶ Podatki, ekstrapolirani 14. julija 2021.

- postopek uradnega obveščanja v skladu z Direktivo 2006/123/ES o storitvah in Uredbo (EU) 2018/1807 o prostem pretoku neosebnih podatkov v EU,
- Splošno uredbo o varstvu podatkov (EU) 2016/679),
- direktive 2014/45/EU⁵⁷, 2014/46/ES⁵⁸ in 2014/47/ES⁵⁹ o varnosti v cestnem prometu,
- omejitve za mikrokroglice na ravni EU,
- Direktivo 94/62/ES o embalaži in odpadni embalaži,
- določbo o enotnem trgu ter člene od 34 do 36 PDEU.

Več držav članic je svoje dobre prakse za uradna obvestila v skladu z direktivo o preglednosti enotnega trga delilo s stalnim odborom.

V številnih državah članicah so potekala tudi dvostranska srečanja v okviru misij o „razmerah v posameznih državah“. Namen teh srečanj je bil usmeriti se na posebne potrebe posameznih držav članic na podlagi neposrednega dialoga med Komisijo in nacionalnimi organi ter prek srečanj z nacionalnimi deležniki. V okviru tega je Komisija obiskala več prestolnic EU⁶⁰ in se udeležila srečanj z organi držav članic in nacionalnimi deležniki. Glavne težave v zvezi z izvajanjem direktive o preglednosti enotnega trga na nacionalni ravni, kot so bile ugotovljene v okviru teh misij, zadevajo nizko raven uradnih obvestil (npr. v Romuniji, Litvi in na Portugalskem), upravno zmogljivost (npr. v Bolgariji) ali težave pri usklajevanju (npr. v Italiji, Španiji in Nemčiji) in omejeno poznavanje direktive o preglednosti enotnega trga s strani nacionalnih uprav.

Komisija je v celotnem referenčnem obdobju o uporabi Direktive razpravljala tudi na srečanjih v okviru dialoga o skladnosti z državami članicami, ki se izvajajo v skladu z zavezo iz strategije za enotni trg. Prav tako je redno pripravljala *ad hoc* tehnične seminarje za nacionalne organe, vključene v postopek uradnega obveščanja.

Turčija je v referenčnem obdobju izboljšala sodelovanje v postopku uradnega obveščanja.

2.7 Preglednost

2.7.1 Zahtevki za dostop do dokumentov, izdanih na podlagi direktive o preglednosti enotnega trga

V obdobju 2016–2020 je Komisija prejela 531⁶¹ zahtevkov za dostop do dokumentov, izdanih v okviru direktive o preglednosti enotnega trga. Večina zahtevkov se je nanašala na podrobna mnenja in pripombe Komisije. V skladu z najnovejšim razvojem sodne prakse Sodišča (glej Prilogo 2, zadeva C-331/15 P, Francija/Schlyter) je bila večina dokumentov razkritih.

⁵⁷ Direktiva 2014/45/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 3. aprila 2014 o rednih tehničnih pregledih motornih vozil in njihovih priklopnih vozil ter razveljavitvi Direktive 2009/40/ES (UL L 127, 29.4.2014, str. 51).

⁵⁸ Direktiva 2014/46/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 3. aprila 2014 o spremembi Direktive Sveta 1999/37/ES o dokumentih za registracijo vozil (UL L 127, 29.4.2014, str. 129).

⁵⁹ Direktiva 2014/47/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 3. aprila 2014 o cestnem pregledu tehnične brezhibnosti gospodarskih vozil, ki vozijo v Uniji, in razveljavitvi Direktive 2000/30/ES (UL L 127, 29.4.2014, str. 134).

⁶⁰ Komisija je obiskala Bolgarijo, Španijo, Poljsko, Romunijo, Italijo, Francijo, Nemčijo, Portugalsko, Irsko in Litvo.

⁶¹ Ker v obdobju od 1. januarja 2018 do 1. oktobra 2018 v podatkovnih zbirkah Komisije ni bilo mogoče določiti vodilnih enot za zahteve za dostop do dokumentov, podatki za to obdobje temeljijo na simulaciji z uporabo povprečnega odstotka prošenj za dostop do dokumentov, dodeljenih enoti, pristojni za upravljanje direktive o preglednosti enotnega trga za leta 2016, 2017 in 2019.

2.7.2 Sodelovanje deležnikov

Preglednost je temeljna značilnost postopka uradnega obveščanja. Spletišče TRIS, ki je javno dostopno, zagotavlja, da so deležniki redno obveščeni o vseh osnutkih tehničnih predpisov, ki jih pripravljajo države članice, in da lahko zaradi funkcije, ki deležnikom omogoča, da predložijo prispevke o osnutkih tehničnih predpisov, poteka dialog med deležniki in Komisijo. Kot je bilo že navedeno, je Komisija v obdobju 2016–2020 s pomočjo te funkcije prejela 1 618 prispevkov. V referenčnem obdobju je začela tudi prevajati končna besedila priglasenih ukrepov v vse jezike EU. Prevodi končnih besedil so na voljo na spletišču TRIS in zagotavljajo dodatno preglednost.

Uspešnost spletišča TRIS potrjujejo številke:

- konec leta 2020 je bilo na poštni seznam TRIS naročenih 6 467 dejavnih naročnikov v primerjavi s 5 196 konec leta 2015, kar je 25-odstotno povečanje v petletnem obdobju poročanja.
- V obravnavanem obdobju je bilo na spletišču TRIS izvedenih 871 744 iskanj (151 202 letu 2016, 134 737 leta 2017, 152 158 leta 2018, 197 341 leta 2019 in 236 306 leta 2020), s povprečno 174 349 iskanji na leto⁶².
- Povečal se je tudi dostop uporabnikov do uradnih obvestil, in sicer s 1 203 299 primerov do konca leta 2015 na 7 394 991 do konca leta 2020, kar pomeni konkretno povečanje za 514,6 % v celotnem referenčnem obdobju 2016–2020 v primerjavi s koncem leta 2015.

3. SKLEPNE UGOTOVITVE

V obdobju 2016–2020 se je postopek iz direktive o preglednosti enotnega trga v smislu preglednosti, upravnega sodelovanja in preprečevanja tehničnih ovir na enotnem trgu znova izkazal za učinkovit. S preventivnim in povezovalnim pristopom v okviru postopka uradnega obveščanja se je zmanjšalo tveganje, da bi lahko zaradi nacionalnih regulativnih dejavnosti nastale tehnične ovire za prosti pretok blaga in storitev informacijske družbe. V zvezi s tem spodbujanje sodelovanja držav članic v postopku iz direktive o preglednosti enotnega trga v smislu poslanih uradnih obvestil in odzivov na osnutke, ki so jih priglasile druge države članice, kaže na skupno odgovornost za enotni trg, kar je ključni cilj Komisije. Leta 2020 med pandemijo COVID-19 je postopek iz direktive o preglednosti enotnega trga zagotovil, da se je glavni cilj varovanja zdravja in življenja ljudi uresničeval z nacionalnimi ukrepi v skladu s pravili enotnega trga. Direktiva in njen sistem uradnega obveščanja sta v zvezi s tem podprla države članice z zagotavljanjem preglednosti, sinergij in navsezadnje evropske solidarnosti.

Pomen Direktive dokazujeta vse večje zanimanje deležnikov za postopek uradnega obveščanja in število njihovih prispevkov prek spletišča TRIS v referenčnem obdobju. To vse večje zanimanje izraža prizadevanja za izboljšanje preglednosti in učinkovitosti spletišča TRIS.

Postopek uradnega obveščanja je svojo uporabnost potrdil tudi tako, da je omogočil opredelitev področij, na katerih je potrebna nadaljnja harmonizacija na ravni EU, kot je harmonizacija označevanja embalaže za odstranjevanje odpadkov. Nadaljevala se bodo prizadevanja za zagotovitev jasnega pravnega okvira za gospodarske subjekte, da se izboljša konkurenčnost evropskih podjetij v EU in tujini, ob upoštevanju povezav med postopkom

⁶²

Glej Prilogo 5.

uradnega obveščanja in postopkom, vzpostavljenim s Sporazumom o tehničnih ovirah v trgovini v okviru Svetovne trgovinske organizacije (STO)⁶³.

Izkušnje, pridobljene v zadnjih letih, so bistvene za vzpostavitev tega izboljšane okolja za izvajanje direktive o preglednosti enotnega trga. Da bi se uresničil polni potencial Direktive, bo Komisija še naprej spodbujala sodelovanje držav članic pri uradnem obveščanju o nacionalnih osnutkih tehničnih predpisov in pri odzivanju na osnutke, ki so jih priglasile druge države članice. Komisija bo v svojih odzivih posebno pozornost namenila zadevam, ki so zelo pomembne za enotni trg, in zadevam, ki so namenjene zlasti učinkovitemu odpravljanju ozkih grl, ugotovljenih v okviru okrevanja ter zelenega in digitalnega prehoda. Ta večji poudarek bo privedel tudi do ustreznega nadaljnjega ukrepanja na podlagi odzivov Komisije, da se sprejmejo učinkoviti ukrepi za preprečevanje morebitnih ovir.

⁶³ V zadevnem obdobju so države članice EU, države članice Efte, ki so podpisnice Sporazuma EGP, Švica in Turčija v podatkovni zbirki TRIS označile 363 uradnih obvestil, ki jih je treba v skladu s Sporazumom o tehničnih ovirah v trgovini priglasiti STO.